

**Владислав Вікторович СЕЛЕЗЕНЬ***(Приватний вищий навчальний заклад «Університет сучасних знань»,  
м. Київ)***МІСЦЕ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ НОРМ СЕРЕД ПРАВОВИХ ЗАСАД  
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ**

*У статті досліджено місце та роль адміністративно-правових норм у системі правових засад забезпечення державної податкової політики України як ключового інструменту регулювання діяльності податкових органів і взаємодії з платниками податків. Одним із ключових елементів правового забезпечення податкової політики є адміністративно-правові норми, що регулюють діяльність податкових органів та визначають їхні повноваження щодо контролю й адміністрування податків, забезпечуючи ефективне функціонування податкової системи. Обґрунтовано, що такі норми формують правила проведення податкових перевірок, збору й обліку податкових платежів, звітності та відповідальності, сприяють зменшенню бюрократичних бар'єрів, підвищенню прозорості процедур і довіри бізнесу до держави. Проаналізовано значення санкцій за податкові правопорушення як інструменту не лише примусу, а й превенції, що забезпечує стабільність податкової дисципліни та правову визначеність для платників. Виявлено основні проблеми адміністративно-правового забезпечення податкової політики, зокрема нестабільність податкового законодавства, нечіткість і суперечливість правових норм, недостатній рівень захисту прав платників податків, слабку координацію між контролюючими органами та низький рівень правової культури. Доведено, що зазначені чинники негативно впливають на інвестиційний клімат і підвищують конфліктність податкових правовідносин. Запропоновано напрями вдосконалення адміністративно-правових норм шляхом упровадження цифрового урядування, автоматизації податкового адміністрування, інтелектуальних механізмів контролю, альтернативних способів вирішення податкових спорів та гармонізації національного законодавства з міжнародними стандартами. Зроблено висновок, що поєднання модернізованих правових механізмів і сучасних технологій створює передумови для формування гнучкої, стабільної та конкурентоспроможної податкової системи, здатної забезпечити сталий соціально-економічний розвиток України.*

**Ключові слова:** адміністративно-правові норми, державна податкова політика, податкове адміністрування, податковий контроль, цифрове урядування, захист прав платників податків, податкові правопорушення, гармонізація законодавства.

**Постановка проблеми.** Державна податкова політика в Україні є

ключовим інструментом реалізації фінансово-економічної стратегії держави, ефективне забезпечення якої неможливе без належного правового регулювання та контролю. Адміністративно-правові норми формують організаційно-правову основу, що визначає механізми функціонування податкових органів, повноваження посадових осіб та порядок виконання платниками податкових обов'язків. Їх роль у забезпеченні податкової політики полягає у створенні чітких правил взаємодії держави та платників податків, а також у встановленні процедур контролю та нагляду за дотриманням законодавства.

Недостатнє узгодження окремих положень податкового та адміністративного права ускладнює ефективне виконання державної податкової політики. Прогалини у правовому регулюванні можуть призводити до адміністративних конфліктів, суперечностей у тлумаченні норм та зниження рівня податкової дисципліни. Важливим завданням є створення системного підходу, який забезпечить взаємодію між органами влади та платниками податків на принципах законності, ефективності та прозорості.

Актуальність цього питання визначається необхідністю адаптації адміністративно-правових інструментів до сучасних економічних умов, зокрема діджиталізації податкового адміністрування, впровадження автоматизованих систем контролю та управління ризиками ухилення від сплати податків. Адміністративно-правові норми мають забезпечувати баланс між інтересами держави та правами платників, створюючи механізми запобігання порушенням та ефективного реагування на них.

Нормативне забезпечення процедур контролю та нагляду є важливим елементом підвищення ефективності податкової системи. Інтеграція міжнародного досвіду у сфері податкового адміністрування з урахуванням національних особливостей сприятиме вдосконаленню законодавства та практики його застосування. Визначення місця адміністративно-правових норм у системі правових засад державної податкової політики України дозволяє створити цілісний правовий механізм, здатний забезпечити стабільність фінансових відносин та підвищити рівень податкової дисципліни.

Одним із основних елементів правового забезпечення податкової політики є адміністративно-правові норми, що регулюють діяльність податкових органів. Як зазначає Н. Лесько, ці норми визначають правила перевірок, збору податків, звітності та відповідальності податкових органів, сприяють зменшенню бюрократичних бар'єрів і забезпечують прозорість у взаємодії з платниками податків<sup>1</sup>. І. Васильєва підкреслює, що адміністративно-правові норми безпосередньо впливають на ефективність податкового адміністрування, визначаючи обов'язки податкових органів і

---

<sup>1</sup> Лесько Н. Зміст компетенції податкових органів та проблеми її закріплення у законодавстві. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: Юридичні науки. 2022. № 2(34). С. 59–63. DOI: 10.23939/law2022.34.057.

вимоги до платників<sup>1</sup>. Разом із цим, ефективне правове регулювання створює передумови для стабільності податкового процесу та підвищення довіри до системи з боку бізнесу.

Дослідники, зокрема С. Данієлян, наголошують на важливості чітко визначених правил збору, обробки та обліку податкових платежів. Ефективне адміністрування податків потребує правової визначеності, яка регламентує права та обов'язки платників і податкових органів, а також організаційні процедури контролю та запобігання порушенням<sup>2</sup>. І. Філіпович акцентує, що нормативна база має забезпечувати взаємодію між органами, уникати дублювання функцій і сприяти боротьбі з корупцією, знижуючи правові суперечки та підвищуючи ефективність системи<sup>3</sup>.

Контроль за дотриманням податкових зобов'язань та визначення відповідальності за порушення є важливим аспектом адміністративно-правових норм. Л. Касьяненко вказує на необхідність встановлення конкретних санкцій для порушників податкових правил, адаптованих до економічних умов країни<sup>4</sup>. О. Фесенко підкреслює, що без чітко визначених санкцій ефективний контроль неможливий, а адекватні штрафи і покарання мають запобігати повторним порушенням і забезпечувати правову визначеність для платників<sup>5</sup>. Водночас, Т. Журавльова звертає увагу на проблеми дублювання функцій між податковими та митними органами, що створює надмірні перевірки і підвищує адміністративне навантаження на бізнес<sup>6</sup>.

Низький рівень правової культури платників податків та часті зміни законодавства залишаються значущими проблемами. П. Латковський [8, с. 81–85] підкреслює необхідність прозорих процедур обміну інформацією між платниками та податковими органами<sup>7</sup>, а С. Савіцька вказує на нестабільність податкового законодавства як фактор, що ускладнює прогнозування податкових зобов'язань і підвищує ризики для бізнесу<sup>8</sup>. М. Бортнікова і Ю. Чиркова відзначають важливість інтеграції національних

<sup>1</sup> Vasilyeva I. Guarantee of Protection of Rights and Interests of Taxpayers in Tax Disputes. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2022. Vol. № 2. P. 40–42. DOI: 10.30525/2256-0742/2022-8-2-36-43.

<sup>2</sup> Данієлян С. А. Принципи податкового права та їхнє значення у забезпеченні послідовного розвитку процедур податкового контролю. *Київський часопис права*. 2021. № 4. С. 180–182. DOI: 10.32782/kij/2021.4.26.

<sup>3</sup> Філіпович І. О. Податкові відносини як об'єкт правового регулювання: узагальнення методологічних основ та новації подальшого. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. Політологія. Соціологія. Право. 2019. № 1. С. 116–117.

<sup>4</sup> Касьяненко Л. М. Податкова політика в Україні та її правове забезпечення. *Ірпінський юридичний часопис: науковий журнал*. 2019. Вип. 1. С. 101–103. DOI: 10.33244/2617-4154.1.2019.100-105.

<sup>5</sup> Фесенко О. М. Проблеми та перспективи адміністративної відповідальності суб'єктів інвестиційної діяльності. *Юридична наука*. 2019. № 3. С. 168–170.

<sup>6</sup> Журавльова Т. Особливості адміністративних процедур при здійсненні податкового контролю: правові аспекти та ефективність застосування. *Науковий вісник Дніпровського державного університету внутрішніх справ*. 2024. Спеціальний випуск № 1 (132) «Права людини та правоохоронна діяльність в умовах воєнного стану». С. 84–87. DOI: 10.31733/2078-3566-2024-5-13.

<sup>7</sup> Латковський П. Деякі аспекти функціонування електронного кабінету платника податків в контексті цифровізації оподаткування. *Право та інноваційне суспільство*. 2024. Вип. 2(23). С. 81–85. doi: 10.37772/2309-9275-2024-2(23)-7.

<sup>8</sup> Савіцька С. І. Вплив податкової політики на інвестиційні процеси в Україні. *Економічний простір*. 2020. № 153. С. 119–120. DOI: 10.32782/2224-6282/153-20.

податкових норм у міжнародну практику, що дозволить полегшити взаємодію з іноземними інвесторами та покращити конкурентоспроможність українських компаній<sup>1</sup>.

Нерозкритими питаннями залишаються гармонізація національного законодавства з міжнародними стандартами, ефективне впровадження цифрового урядування та «інтелектуальних» технологій контролю за податковими порушеннями. В. Кройтор зазначає, що використання штучного інтелекту може значно підвищити ефективність адміністрування, але відсутня достатня правова база для регулювання таких технологій<sup>2</sup>. Важливо також законодавчо закріпити процедури медіації та альтернативного вирішення спорів, як пропонує В. Кройтор, що зменшить навантаження на судову систему та підвищить ефективність податкової політики<sup>3</sup>.

Таким чином, основними проблемами в адміністративно-правових нормах, що забезпечують податкову політику України, є часті зміни законодавства, невизначеність норм, низький рівень правового захисту платників, недостатня координація між органами, а також потреба у впровадженні сучасних технологій і міжнародних стандартів. Подальші дослідження повинні зосередитися на стабілізації податкових норм, покращенні координації між органами, підвищенні правової культури платників та гармонізації національного законодавства з міжнародними практиками для забезпечення ефективної та прозорої податкової системи.

*Метою дослідження є визначення місця адміністративно-правових норм у забезпеченні ефективної, прозорої та стабільної державної податкової політики України з урахуванням національних особливостей і міжнародних стандартів. Для цього вирішено такі основні завдання дослідження:*

1. Проаналізувати роль адміністративно-правових норм у забезпеченні ефективного функціонування державної податкової політики України.

2. Визначити основні проблеми та недоліки існуючого правового регулювання податкових відносин, зокрема часті зміни законодавства, неузгодженості норм і низький рівень правової культури платників податків.

3. Дослідити можливості впровадження сучасних технологій (цифрове урядування, штучний інтелект, блокчейн) для підвищення ефективності адміністрування податків та зменшення корупційних ризиків.

4. Вивчити інноваційні механізми вирішення податкових спорів, зокрема медіацію та альтернативні способи врегулювання конфліктів.

<sup>1</sup> Бортнікова М., Чиркова Ю. Проблеми гармонізації податкового законодавства України та ЄС. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 53. DOI: 10.32782/2524-0072/2023-53-73.

<sup>2</sup> Кройтор В. А. Медіація як альтернативний спосіб вирішення спорів у сфері захисту прав на нетипові об'єкти авторського права. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 8. С. 125–126. DOI: 10.32782/2524-0374/2023-8/26.

<sup>3</sup> Там само. С. 126.

5. Оцінити шляхи гармонізації національного податкового законодавства з міжнародними стандартами для підвищення прозорості та залучення іноземних інвестицій.

6. Розробити пропозиції щодо модернізації податкової інфраструктури та покращення координації між контролюючими органами для забезпечення стабільності, справедливості та прозорості податкової системи.

**Виклад основного матеріалу.** Одним із ключових елементів правового забезпечення податкової політики є адміністративно-правові норми, що регулюють діяльність податкових органів та визначають їхні повноваження щодо контролю й адміністрування податків, забезпечуючи ефективне функціонування податкової системи. Наведені норми встановлюють правила проведення перевірок, збору податків, звітності та відповідальності податкових органів за порушення, сприяють зменшенню бюрократичних бар'єрів, полегшують процедури для платників податків, підвищують прозорість і справедливість у взаємодії з державними органами, а також зміцнюють стабільність податкового процесу і довіру бізнесу. Вони впливають на ефективність адміністрування податків, визначають обов'язки податкових органів і вимоги до платників, забезпечують рівні умови для всіх учасників податкових відносин, включають чітко визначені механізми контролю та нагляду, необхідні для проведення аудиту та перевірок, що знижує рівень правових конфліктів і сприяє прозорості системи. Ефективне адміністрування можливе лише за умови, що правові засади чітко регламентують правила збору, обробки та обліку податкових платежів, регулюють взаємодію платників і державних органів, запобігають порушенням законодавства та забезпечують оперативне реагування податкових органів на зміни в економічних умовах.

Важливим елементом адміністративно-правового забезпечення податкової політики є встановлення чітких і адекватних санкцій за податкові правопорушення, без яких ефективний контроль і примус до дотримання податкового законодавства є неможливими. Такі санкції мають виконувати не лише каральну, а й превентивну функцію, запобігаючи повторним порушенням і формуючи належну податкову дисципліну. Чітко визначені норми відповідальності забезпечують правову визначеність для платників податків, зменшують кількість спірних ситуацій під час перевірок і розслідувань та виступають важливим чинником стабільності державної податкової політики. Водночас ефективність застосування санкцій значною мірою залежить від якості адміністративних процедур і узгодженості дій контролюючих органів.

Не менш значущими є питання удосконалення адміністративного контролю, організації взаємодії між податковими органами та платниками податків, а також забезпечення стабільності податкового законодавства. Дублювання контрольних функцій між різними органами призводить до надмірного адміністративного навантаження на платників і потребує створення єдиного координаційного механізму. Запровадження прозорих і

зрозумілих процедур інформаційного обміну сприяє своєчасному виконанню податкових зобов'язань, зниженню ризиків порушень і підвищенню рівня добровільної сплати податків. Водночас стабільність податкового законодавства є ключовою умовою для прогнозованості господарської діяльності, зменшення інвестиційних ризиків та довгострокового економічного розвитку, а його гармонізація з міжнародними стандартами дозволяє підвищити прозорість податкової системи, знизити бар'єри для іноземних інвесторів і посилити конкурентоспроможність національної економіки.

Однією з ключових проблем адміністративно-правового забезпечення податкової політики є нестабільність податкового законодавства, що проявляється у частих і недостатньо прогнозованих змінах нормативно-правових актів. Така ситуація створює юридичну невизначеність, ускладнює фінансове та стратегічне планування для платників податків, підвищує ризики господарської діяльності та негативно впливає на інвестиційний клімат, особливо для малого й середнього бізнесу. Додатковими ускладненнями є нечіткість і суперечливість окремих адміністративно-правових норм, що регулюють права та обов'язки податкових органів і платників податків, що зумовлює різне тлумачення правових приписів, виникнення правових колізій, збільшення кількості податкових спорів і додаткове навантаження на судову систему. Відсутність однозначних правил застосування податкових пільг, спеціальних режимів і субсидій також порушує принцип рівності платників і створює ризики зловживань у податковій сфері.

Суттєвими проблемами залишаються недостатній рівень захисту прав платників податків, неефективність і тривалість процедур оскарження податкових рішень, а також слабка координація між органами, що здійснюють податковий і фінансовий контроль. Дублювання функцій між податковими, митними та іншими контролюючими органами, відсутність єдиного інформаційного простору й узгоджених адміністративних процедур призводять до надмірної кількості перевірок, зростання адміністративного навантаження та додаткових витрат для бізнесу. Поглиблює ці проблеми низький рівень правової культури платників податків, зумовлений недостатньою поінформованістю щодо податкових обов'язків і складністю нормативного регулювання, що сприяє ненавмисним порушенням і зниженню добровільної податкової дисципліни. Окремій уваги потребує і гармонізація національного податкового законодавства з міжнародними стандартами, оскільки наявні правові колізії та невідповідність міжнародним вимогам ускладнюють взаємодію з іноземними інвесторами, фінансовими інституціями та стримують інтеграцію України у світовий економічний простір.

Основними проблемами адміністративно-правового забезпечення державної податкової політики в Україні залишаються нестабільність податкового законодавства, нечіткість і суперечливість правових норм, недостатній рівень правового захисту платників податків, низька правова

культура та слабка координація між органами державного контролю. Часті зміни нормативно-правових актів створюють юридичну невизначеність, ускладнюють планування господарської діяльності та підвищують ризики для бізнесу, тоді як неузгодженість і розпливчастість норм зумовлюють правові колізії та збільшення кількості податкових спорів. Додатковим стримувальним чинником є недостатня інтеграція національного податкового законодавства з міжнародними стандартами, що ускладнює взаємодію з іноземними інвесторами та міжнародними фінансовими інституціями.

Вирішення зазначених проблем потребує переосмислення місця адміністративно-правових норм у системі забезпечення податкової політики та формування нового підходу до їх застосування з урахуванням сучасних економічних і технологічних реалій. Перспективним напрямом є запровадження гнучких адміністративних механізмів, здатних оперативно реагувати на зовнішні та внутрішні виклики без втрати стабільності й передбачуваності податкового регулювання. Використання автоматизації, цифрових платформ і сучасних інформаційних технологій дозволяє підвищити ефективність адміністрування податків, мінімізувати корупційні ризики та забезпечити прозорість взаємодії між платниками податків і державними органами.

Подальший розвиток адміністративно-правових норм доцільно пов'язувати з упровадженням цифрового урядування, альтернативних способів вирішення податкових спорів і «інтелектуальних» механізмів контролю. Створення єдиних електронних платформ для подання звітності, сплати податків і комунікації з органами влади сприятиме зниженню бюрократичних бар'єрів і витрат часу, тоді як медіація та інші позасудові процедури дозволять оперативніше й менш витратно врегульовувати податкові конфлікти. Використання технологій штучного інтелекту для аналізу податкових даних і раннього виявлення порушень у поєднанні з гармонізацією національного законодавства з міжнародними стандартами здатне забезпечити формування ефективної, прозорої та конкурентоспроможної податкової системи з урахуванням національних економічних особливостей.

Таким чином, місце адміністративно-правових норм серед правових засад забезпечення державної податкової політики в Україні доцільно визначати через їх здатність формувати гнучкий і адаптивний механізм правового регулювання податкових відносин. Йдеться про запровадження правового програмування податкових норм шляхом створення адміністративних механізмів, здатних оперативно реагувати на зміни економічних і соціальних умов, а також про використання сучасних цифрових та інноваційних технологій для підвищення ефективності адміністрування податків, зменшення корупційних ризиків і забезпечення стабільності податкової системи. Важливу роль у цьому контексті відіграє модернізація податкової інфраструктури та створення єдиного інформаційного простору, що забезпечує узгоджену взаємодію між

податковими органами та платниками податків.

Ключовим напрямом розвитку адміністративно-правових норм є впровадження цифрового урядування у сфері оподаткування, зокрема через створення єдиної цифрової платформи для подання податкової звітності, сплати податків і комунікації з державними органами. Це дозволяє знизити бюрократичні бар'єри, підвищити прозорість податкових процедур і спростити виконання податкових зобов'язань. Доповненням такого підходу є розвиток інтелектуальних механізмів контролю, що ґрунтуються на використанні штучного інтелекту, машинного навчання та блокчейн-технологій для автоматизованого аналізу податкових даних, моніторингу в режимі реального часу та протидії ухиленню від сплати податків.

Важливим елементом правового забезпечення податкової політики є також посилення захисту прав платників податків і вдосконалення процедур вирішення податкових спорів. Запровадження медіації та інших альтернативних способів врегулювання конфліктів сприяє швидкому, ефективному й менш затратному вирішенню спорів, зменшенню навантаження на судову систему та підвищенню довіри до податкових органів. Одночасно гармонізація національного податкового законодавства з міжнародними стандартами, зокрема нормами ОЕСР, створює передумови для інтеграції України у світову економічну систему, залучення іноземних інвестицій, забезпечення прозорості застосування податкових пільг і формування конкурентоспроможного та передбачуваного податкового середовища.

Отже, узагальнено, запропонований підхід до визначення місця адміністративно-правових засад у забезпеченні державної податкової політики в Україні ґрунтується на поєднанні цифрових технологій, інноваційних інструментів управління та модернізованих правових механізмів, що забезпечує підвищення ефективності податкового адміністрування, прозорості взаємодії держави й бізнесу, стабільності податкової системи та створює передумови для сталого економічного розвитку й інвестиційної привабливості держави.

**Висновки.** Установлено, що адміністративно-правові норми посідають системоутворююче місце серед правових засад забезпечення державної податкової політики в Україні, оскільки саме вони визначають організацію, повноваження та межі діяльності податкових органів, механізми контролю, відповідальності й взаємодії з платниками податків. Їх ефективність безпосередньо впливає на рівень податкової дисципліни, стабільність податкових правовідносин, зниження конфліктності у сфері оподаткування та формування довіри бізнесу до держави. Водночас доведено, що чинна система адміністративно-правового регулювання залишається вразливою через нестабільність законодавства, нечіткість окремих норм і недостатній рівень захисту прав платників податків.

Обґрунтовано, що подальший розвиток адміністративно-правового забезпечення податкової політики потребує комплексної модернізації, спрямованої на усунення правових колізій, підвищення передбачуваності

регулювання та посилення координації між органами державного контролю. Вирішальне значення у цьому процесі має впровадження цифрових інструментів адміністрування податків, удосконалення адміністративних процедур, оптимізація системи санкцій і контрольних заходів, а також розширення альтернативних способів вирішення податкових спорів. Такі кроки здатні зменшити адміністративне навантаження на платників податків, підвищити прозорість діяльності податкових органів і забезпечити баланс публічних та приватних інтересів.

Перспективи подальших досліджень доцільно пов'язувати з аналізом практичних механізмів інтеграції цифрового урядування у сферу оподаткування, вивченням можливостей застосування штучного інтелекту й автоматизованих систем контролю, а також із порівняльно-правовими дослідженнями гармонізації національного податкового законодавства з міжнародними стандартами. Окремої уваги потребує наукове обґрунтування моделей посилення гарантій прав платників податків і підвищення правової культури у сфері оподаткування, що в сукупності сприятиме формуванню ефективної, стабільної та конкурентоспроможної податкової системи України.

### СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бортнікова М., Чиркова Ю. Проблеми гармонізації податкового законодавства України та ЄС. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 53. DOI: 10.32782/2524-0072/2023-53-73.
2. Даніелян С. А. Принципи податкового права та їхнє значення у забезпеченні послідовного розвитку процедур податкового контролю. *Київський часопис права*. 2021. № 4. С. 179–184. DOI: 10.32782/klj/2021.4.26.
3. Журавльова Т. Особливості адміністративних процедур при здійсненні податкового контролю: правові аспекти та ефективність застосування. *Науковий вісник Дніпровського державного університету внутрішніх справ*. 2024. Спеціальний випуск № 1 (132) «Права людини та правоохоронна діяльність в умовах воєнного стану». С. 83–88. DOI: 10.31733/2078-3566-2024-5-13.
4. Касьяненко Л. М. Податкова політика в Україні та її правове забезпечення. *Ірпінський юридичний часопис: науковий журнал*. 2019. Вип. 1. С. 100–105. DOI: 10.33244/2617-4154.1.2019.100-105.
5. Кройтор В. А. Медіація як альтернативний спосіб вирішення спорів у сфері захисту прав на нетипові об'єкти авторського права. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 8. С. 124–127. DOI: 10.32782/2524-0374/2023-8/26.
6. Латковський П. Деякі аспекти функціонування електронного кабінету платника податків в контексті цифровізації оподаткування. *Право та інноваційне суспільство*. 2024. Вип. 2(23). С. 79–88. DOI: 10.37772/2309-9275-2024-2(23)-7.

7. Лесько Н. Зміст компетенції податкових органів та проблеми її закріплення у законодавстві. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Юридичні науки.* 2022. № 2(34). С. 57–65. DOI: 10.23939/law2022.34.057.

8. Савіцька С. І. Вплив податкової політики на інвестиційні процеси в Україні. *Економічний простір.* 2020. № 153. С. 118–122. DOI: 10.32782/2224-6282/153-20.

9. Фесенко О. М. Проблеми та перспективи адміністративної відповідальності суб'єктів інвестиційної діяльності. *Юридична наука.* 2019. № 3. С. 166–172.

10. Філіпович І. О. Податкові відносини як об'єкт правового регулювання: узагальнення методологічних основ та новації подальшого. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Політологія. Соціологія. Право.* 2019. № 1. С. 114–119.

11. Vasilyieva I. Guarantee of Protection of Rights and Interests of Taxpayers in Tax Disputes. *Baltic Journal of Economic Studies.* 2022. Vol. №. 2. P. 36–43. DOI: 10.30525/2256-0742/2022-8-2-36-43.

Стаття надійшла до редакції 02.08.2025

**Vladyslav V. SELEZEN,**  
Postgraduate Student  
(Private Higher Educational Institution "University of Modern Knowledge",  
Kyiv, Ukraine)

## **THE PLACE OF ADMINISTRATIVE-LEGAL NORMS AMONG THE LEGAL PRINCIPLES OF ENSURING STATE TAX POLICY IN UKRAINE**

The article examines the place and role of administrative and legal norms in the system of legal principles for ensuring the state tax policy of Ukraine as a key instrument for regulating the activities of tax authorities and interacting with taxpayers. One of the key elements of the legal support of tax policy is administrative and legal norms that regulate the activities of tax authorities and determine their powers to control and administer taxes, ensuring the effective functioning of the tax system. It is substantiated that such norms form the rules for conducting tax audits, collecting and accounting for tax payments, reporting and liability, contribute to reducing bureaucratic barriers, increasing the transparency of procedures and business trust in the state. The significance of sanctions for tax offenses as a tool not only of coercion, but also of prevention, which ensures the stability of tax discipline and legal certainty for taxpayers, is analyzed. The main problems of administrative and legal support of tax policy are identified, in particular, the instability of tax legislation, vagueness and contradictions of legal norms, insufficient level of protection of taxpayers' rights, weak coordination between regulatory authorities and low level of legal culture. It is proved that these factors negatively affect the investment climate and increase the conflict of tax legal

relations. Directions for improving administrative and legal norms are proposed through the introduction of digital governance, automation of tax administration, intellectual control mechanisms, alternative methods of resolving tax disputes and harmonization of national legislation with international standards. It is concluded that the combination of modernized legal mechanisms and modern technologies creates the prerequisites for the formation of a flexible, stable and competitive tax system capable of ensuring sustainable socio-economic development of Ukraine.

**Keywords:** *administrative and legal regulations, state tax policy, tax administration, tax control, digital governance, protection of taxpayers' rights, tax offenses, harmonization of legislation.*